

Ervin
Fritz

ZGODNJE
OTROŠTVO

Na lepem sem sredi sveta.
Svet me prvič obiše,
čeprav me, kar pomni, pozna
kot svoje središče.

Ta svet je sestavljen:
usta ima, roke, oči in ušesa.
Dobro sem napravljen.
Živim tu, sredi telesa.

Ves svet sem pravzaprav jaz.
Vse drugo je neznano.
Poplavlja me samo čas
in strah, kaj bo z mano,

strah, da bo spet temina,
temina v velikem valu,
v čas zaloputnjena lina,
zdaj zdaj, vsak hip, prekmalu.

A ta čas in ta strah in njun ples,
ni vse le dozdevno?
Ta čas in ta strah, sta sploh res?
Le to, da sem, je samoumevno.

ONA Visoka, širokih bokov, ozkih ramen —
za moškega, ki je zaljubljen, a malo len.

Dolgonosa prsata mala brez riti —
za moškega, ki ne more mame pozabiti.

Skladno grajena, hudobna, brez izraza —
za moškega, ki nima svojega jaza.

Greha vredna, z nabrekli dojkami in ustnicami —
za moške, ki so vse dni in noči sami.

S temnim glasom, z milo, nevarno pametjo —
zame, ki sem izgubil pamet, ko sem srečal njo.

STARA Kaj? Prvi za urice tihe,
PESEM drugi, da piše ti stihe?
Kaj? Prvemu, kadar pride, prijazen obraz,
a drugi naj pod okni postava?
O, ljuba, za božji čas,
naj vendar oba enake dolžnosti imava:
njemu nalôži, naj piše ti pesmi kot jaz,
a meni
odkleni!

ŠLAGER Nikar ne šizi, sister,
SEZONE jaz vendar nisem vsak.
Nisem vajsbirfilister
ne bodibildingsmister
ampak sem tvoj junak.

Nikar ne grizi, sister,
svoj sem in tvoj. In blag.
Vem (toliko sem bister),
da sodim v tvoj register —
oblečen ali nag.

Daj že, odkači, sister,
ker naj me vzame vrag,
če reši te kak prister
ali učen magister,
ko te prekucnem vznak.

PRIJATELJEM
PESNIKOM

Tekmujemo. Pehamo se brez mere.
Ubiti smo od trde konkurence,
ker ni lahko pisati za Slovence.
A vsak se veseli vseh drugih bére.

Vsak se postrga. Čisto do globine.
Preskušamo neznane in usodne vzvode,
da bi razbrali pot usode
nas samih in te majhne domovine.

Kako bodri, prijatelji, me vaša moč,
vaša možatost in visoke sanje!
Med nami je edino tekmovanje,
kdo bolj posvetil bo v to našo noč.

SPANJE

Zdaj slečem svojo zgodovino,
zdaj sem le še telo.
V spanju imam drugo domovino,
ne več resničnost, ampak tisto, kar je pod njo,

strašen svet, ki je zmeraj malo preveč zares,
ki se samo meni dogaja,
vsakonočna sanjska zmes,
sanjskih vlakov ranžirna postaja.

Spodnja resničnost me kot jetika davi,
love me pošasti, padam v prepade,
v nič se sesipam kot zvezdni prah.

Nekdo mi izpred oči svet ukrade.
Zbudim se. In svet se spet pojavi:
simultanka zgodovine, včerajšnji šah.

SCENARIJ In lepega dne greš malo v špital
in rečejo: nič ni, najbrž je kak tumor.
In si rečeš: še vse bo prav,
tumor se — kisló, pa vendarle — rima na hómor.

A ni vse prav. Tumor v tebi namreč rase.
Pahne te tja, kjer ljudje pravijo: bognasvari!
In kot zakolu namenjeno práse
spoznaš svoj scenarij.

Kajti tumor — kislí humor se v tebi veča,
razrašča se v tebi in se šopiri
in je zate hudičeva sreča,
če smrt pride hitro in je vsaj malo po tvoji meri.

SAMOMORILCI Kakšne težave imamo s samomorilci!
Kako revni so, ko jih snamemo z vrvi.
Nad njimi stojimo kot krivci.
Kako radi bi, da bi še dihali kakor mi.

Ko samomorilci zabingljajo,
ko vzamejo od sveta slovo,
uspešno opravijo težko vajo:
ločijo zemljo in nebo.

Samomorilci nas s tem jezijo.
Kar nam je najdražje: ta naš svet, naša bit —
ne priznajo za svojo domačijo.
Vse pošljejo vragu v rit.

Samomorilcem smo zavidni,
ker so si upali in ne vemo:
so bili tako nesrečni ali tako malopridni
in ali jih posnemati smemo.

STRAH PRED
SMRTJO

Od blaženih živali se ločim po tem,
da mi je strah pred smrtjo dan,
strah, znan samo ljudem,
strah, ki ve: svet ti ugasne kot ekran.

Najbrž me ta strah kot človeka določa,
najbrž je v zvezi s težo mojih možgan
in z zgodovino, ki mi povzroča
zavest, da je vse, kar napravim, zaman.

Najbrž ni v slavo človeški veličini,
če rečem, da ta strah težko prenašam.
A prav zato, ker me smrt, ki zdaj z njo še odlašam,

kmalu zagotovo razblini,
nočem, da bi bila groza, najgloblja mojih rev,
potrdilo, da sem po človeško živel.

OBISK
NA OBIRSKEM

Le še tu in tam kdo po slovensko pogrkuje.
Mislil sem, da sem na našem. A prišel sem na tuje.

Tu je tuje. Celo v tem skritem hribovskem kotu
ni nič ušlo koroškemu bankrotu.

Gledam hribe in nagrobnike. Še vsi so naši.
A slovenstvo? Kam je šlo? — Po riti k maši!

Stiska me od tesnobe, neznane, a le znane:
kaj bo, ko bo Obirsko tam, sredi Ljubljane?

SOBOTA
ZVEČER

Ob sobotah zvečer poslušamo radio Ljubljana
in pijemo žganje.
Vsa Slovenija
tostran in onstran meja
in onkraj oceana
je ob radiu zbrana:
na kratkih valovih — vsenarodno zborovanje.
Oglašča se naša harmonika:

»V Westfalijo . . . za ljubega brata . . .«
 Potem govore, kakšne pravice ima
 na Švedskem ud sindikata.
 In harmonika spet zaigra,
 v Argentini si išče pot do srca
 ostarelega belogardističnega soldata,
 harmonika, naš najmanjši skupni imenovalec,
 naš zbiralec.
 Same žalostne pesmi, stare in nove;
 radio jih pljuska čez ves svet,
 kot pljuska Slovenija svoje hčere in sinove.
 Poslušam radio, od žalostne pesmi prevzet:
 »V Avstriji nas požira,
 v Ameriki več ne živimo,
 v Italiji se dušimo,
 v Sloveniji se podira
 vse, po čemer hrepenimo.«
 Radio šiva dolgo, neskončno nit
 od enega do drugega slovenskega srca.
 Dogaja se naš ubogi slovenski mit:
 v soboto zvečer smo vsi na kupu
 v skupnem obupu.

GAZELICA
 (imenovana čilska)

Če bo v deželi Čile šlo slabše, nič zato:
 ljudje bodo pas malo bolj zategnili.
 Če nas bodo v Čilu preklinjali, nič zato,
 dokler bodo pridno na delo hodili.
 Če bodo v Čilu stavkali, nič zato,
 njihove stavke bomo zlomili.
 Če bodo v Čilu na ceste šli, nič zato,
 s solzilcem jih bomo razpodili.
 Če bodo v Čilu uprizorili upor, nič zato,
 na stadionu jih bomo vozili.
 Če v Čilu po naših vajetih sežejo, nič zato,
 z armado jih bomo umirili.
 Karkoli se že v Čilu zgodi, nič zato,
 mi se vreči iz sedla ne bomo pustili.